

HİKMET-AKADEMİK EDEBİYAT DERGİSİ
[JOURNAL OF ACADEMIC LITERATURE]
PROF. DR. M. ORHAN OKAY ÖZEL SAYISI
YIL 6, ARALIK 2020

Prof. Dr. Bayram Ali KAYA

Sakarya Üniversitesi

KUBBEDE KALAN BİR HOŞ SADÂ

Orhan Okay hocam ile ilk tanışmamız, Prof. Dr. Osman Nedim Tuna'nın kurucu bölüm başkanımız olduğu döneme denk düşmektedir. Bölümde şu an profesör ve doçent olan hocalarımızın çoğu o yıllarda araştırma görevlisi idi. Bu iki büyük hocadan, başta hâl ve davranışları olmak üzere hayli etkilendiğimi belirtmek isterim.

Orhan Okay hocamın, belki de edebiyat hocası olması hasebiyle, üzerimdeki etki ve katkısı doğal olarak daha fazla olmuştur. Henüz lisans öğrencisinin olmadığı, ilk yüksek lisans öğrencilerinin alındığı dönemde hocamız, Yeni Türk Edebiyatı Anabilim Dalı öğrencilerine aruz da öğretmekteydi. Rahmetli hocam, doktora tezini Eski Türk Edebiyatı Anabilim Dalı'nda hazırlayan biri olarak benim de dersini takip etmeme izin vermiş ve aruzla ilgili olarak bu derslerden pek çok şey öğrenmeme sebep olmuştur. Canım hocam, bilâhare lisans öğrencisi alıp da dersler başladığında birinci sınıfların aruz dersine benim girmemi teklif etmişti. Rahmetli hocam, tüm o nesil hocalarında görüldüğü üzere, beytin veznini parmağıyla masaya vurarak, tempo tutarak bulur ve beyitleri mutlaka vezne göre okurdu.

Her iki hocamızın da evleri İstanbul'daydı. Sakarya'ya geldiklerinde her ikisi de kısaca TEK olarak anılan Türkiye Elektrik Kurumu'nun Adapazarı'ndaki misafirhânesinde kalırlardı. Ben de Azmîzâde Hâletî Dîvânı'nın Tenkitli Metni başlıklı tezimin metin okumasını kabaca bitirmiş ve kontrol aşamasına geçmiş idim. Bir gün veznini tam olarak bulamadığım birkaç beyti hocama gösterdim. Bana da, tüm öğrencilerine olduğu gibi, büyük bir şefkatle yaklaşan değerli hocam, beyti yine parmağını masaya vurarak okumuş ve veznin aksadığı yere parmağını koymuştu. Orası gerçekten de hatalı okunan bir yerdi ve vezni dikkate alarak okuyunca düzelmşti. Sonrasında istersen akşamları buraya gel, baştan sona metnini kontrol edelim

dedi. Daha önce, istirahate çekildiği bir esnada hocamı rahatsız etmemek adına gönlümün el vermediği bu teklifi, beni son derece memnun etti. Sonrasında hocamın misafirhânedeki kaldığı hemen her akşam yanına gider, yemek sonrası içilen çay veya kahve eşliğinde yapılan tadı damağımdaki sohbetlerin ardından, bana dönerek, haydi bir miktar daha okuyalım, der ve böylece kontrole kaldığımız yerden devam ederdik. Nur içinde yatsın sevgili hocam, erinmeden bütün metni, aruz bakımından baştan sona kontrol etti ve benim fark etmediğim, yanlış okuduğum birçok yeri düzeltti.

Soldan sağa B. Ali Kaya-Orhan Okay-Ömer Faruk Akün ve Mustafa Uzun

Aslında idareciliği hiç sevmediğini, sürekli uzak durmaya çalıştığını belirten, ancak şartlar gereği bir süre bölüm başkanlığımızı yapmak durumunda kalan rahmetli hocamdan çok şey öğrenmeye ihtiyacımız vardı. Maalesef, olanın kıymeti elde iken bilinmez imiş, fehvâsınca en azından kendi adıma, yanı başında iken kendisinden yeterince istifade edememekten ötürü hayli üzgün olduğumu belirtmek isterim.

Sonrasında önce Osman Nedim Tuna hocamız, ardından da Orhan Okay hocamız yaş haddinden emekli olup İstanbul'a döndüler. Birkaç kez hocamın 4. Levent'teki evine ziyarete gitmek nasip oldu. Sonrasında İSAM'da İslam Ansiklopedisi'nde görev yapmaya başladı.

هَيْكَمَت - Hikmet - هَيْكَمَت

HİKMET - AKADEMİK EDEBİYAT DERGİSİ [JOURNAL OF ACADEMIC LITERATURE]

PROF. DR. M. ORHAN OKAY ÖZEL SAYISI

YIL 6, ARALIK 2020

ISSN: 2458 - 8636

İsam'a uğradıkça, fazla meşgul etmemek şartıyla, ziyaretine gider, elini öper duâsını almaya çalışırdım. Ara uzadığında ise nerelerde kaldın, tezgâhta ne var? diye sorardı. Rahmetli Nurettin Albayrak ile birlikte oturduğu odasında mutlaka ziyaretine gelen hocalar olur, yapılan ilmî musâhabelerden kendi adıma bir şeyler öğrenmeye çalışırdım. Bilhassa ansiklopedinin başta Türk Dili ve Edebiyatı ilim heyeti hocaları olmak üzere, yanında muhakkak birileri bulunurdu. Hocanın, bu sohbet bahanesiyle yapılan ziyaretler sebebiyle bâzen elindeki maddeyi kontrol etme imkânı bulamadığı da olur, yine de odasına uğrayan hiç kimseye müsait değilim, demezdi.

Orhan Okay-Ömer Faruk Akün

Sadece Erzurum'un değil Sakarya'nın da İstanbullu Hocası olan merhum Orhan Okay hocamın dikkatimi çeken bir tavrı da, bilmediği ya da emin olmadığı bir husus söz konusu olduğunda, gözümün önünden hiç gitmeyen o tatlı tebessümüyle, "Bilmem ki" deyişi olmuştur. Onun şahsında öğrendiğim ve tanık olduğum bir diğer husus, Yeni Türk Edebiyatına derinlemesine vâkıf olan hocamızın Eski Türk Edebiyatını da çok iyi bildiği olmuştur. Hocamızın nesli, bizimki gibi parçalı değil bütüncül bir eğitim aldıklarından, bölümün tüm anabilim dallarıyla ilgili temel bâzen de derinlemesine bilgi sahibi idiler.

հիքմետ - Hikmet - حڪمت

HİKMET - AKADEMİK EDEBİYAT DERGİSİ [JOURNAL OF ACADEMIC LITERATURE]

PROF. DR. M. ORHAN OKAY ÖZEL SAYISI

YIL 6, ARALIK 2020

ISSN: 2458 - 8636

Hocamla ilgili nakletmek istediğim bir hâtıram da eski mezunlarımızdan bir öğrencimizin naklettiği ve hocamızın her hâliyle gerçek bir İstanbul Beyefendisi olduğunu gösteren tavrına ilişkindir. Vaktiyle bir mesai arkadaşımız bölümde idari bir görev üstlenmiş, nedendir bilinmez, bir bölüm kurulu toplantısında öğrencilerimizin biz sınıfa girerken ayağa kalkmalarını sağlamamızı teklif etmişti. Elbette buna şiddetle karşı çıkılmış ve saygının sadece bu şekilde gösterilemeyeceği ve üniversitede böyle bir uygulamaya gerek olmadığı, saygının içten gelecek şekilde gösterilmesinin ve bu konuda da hocaların öğrencilere örnek olması gerektiği belirtilmişti. Tam bu noktada ben söz almış ve vaktiyle Orhan Okay hocamızın sergilediği tavrını örnek olarak vermiştim. Öğrencimiz demişti ki “Orhan Okay hocamız sınıfa dâima elinde birkaç kitap ve ceketinin düğmeleri ilikli olarak girer, biz hocamızın bu tavrından utanır ve derhal saygı ile ayağa kalkardık.” İşte merhum hocam, söz ile ve emirle değil, içten ve samimi tavrıyla öğrencilere hâl aşlamıştı. Ben de hocamızın, bölüm başkanlığından çıkıp da derse giderken elinde mutlaka birkaç kitap bulduğuna ve ceketinin düğmelerinin ilikli olduğuna pek çok kez şahit olmuşumdur.

“Kubbede kalan bir hoş sadâ” olan Orhan Okay hocamı, hasret ve minnet duyguları içerisinde rahmetle anıyorum. Aziz hocamın rûhu şâd, mekânı cennet olsun.